

СЕДЕМТЕ ГАРВАНИ

Приказка от Братя Грим

Един човък имал седем сина и нито една щерка, макар много да желаел да има и дъщеря; най-сетне жена му дала пак надежда, че ще има дете, и когато то се родило, излѣзло момиче. Радостта им била голѣма, ала детето било слабо и дребно, та трѣвало да го кръстят преди време. Бащата изпратил едно от момчетата бързо на извора да донесе вода за кръщенieto; другитѣ шест припнали следъ него и тъй като всѣко искало първо да гребне, сборичкали се и сѣдѣтъ падналъ въ кладенеца. Тогава тѣ застанали тамъ и не знаели какво да правятъ, и никое не се решавало да се върне въ къщи. Бащата, като изгубилъ търпение да ги чака, казалъ:

— Тия безбожни момчета пакъ сѣ заплѣснали въ игра!

Той се уплашилъ, че момиченцето може да се помине некрѣстено и въ яда си извикалъ:

— На гарвани да станатъ тѣзи проклети момчета!

Едва изрекълъ тия думи и чулъ плѣсъкъ отъ крила надъ главата си; погледналъ нагоре и видѣлъ седемъ черни като въглени гарвани да летятъ насамъ-нататъкъ.

Родителитѣ не могли да взематъ назадъ проклетието и колкото много да скърбѣли за седемтѣ си сина, единичка утѣха имъ била щерката, която се поправила и всѣки денъ ставала все по-хубава. Дълго време тя не знаела, че има братя, докато единъ денъ чула хората да казватъ, че наистина тя е хубава, но е виновна за нещастieto на братята си. Тогава тя се натѣжила и отишла при родителитѣ си и ги попитала, имала ли е братя и къде сѣ тѣ сега? Тѣ не могли да скриятъ повече тайната и разказали на момичето всичко, като казали, че това е Божя работа.

Но момичето не могло да се успокои, постоянно се упрѣквало и най-сетне решило да потърси и освободи братята си. Тайно напуснало къщата, като вземало само едно прѣстене за споменъ отъ родителитѣ си, една питка, една стомничка за вода и едно столче, да си почива на него.

Тръгнало то и отишло далеко, далеко, накрай свѣта. Стигнало при слънцето, ала то било много горещо и ядѣло малкитѣ деца. Бързо избѣгало момиченцето и отишло при месеца, ала той билъ много студентъ и зѣлъ, и като го

видѣлъ, рекълъ:

— Мирише ми на човѣшко месо.

То избѣгало отъ него и отишло при звездичкитѣ, които били добри и всѣка стояла на отдѣлно столче. Зорницата станала, подала му едно пилешко краче и рекла:

— Ако нѣмашъ това краче, не можешъ отвори Стѣклената планина, а твоитѣ братя сѣ тамъ.

Момичето взело крачето, завило го въ една кърпичка и трѣгнало къмъ Стѣклената планина. Портата била заключена и то поискало да извади крачето, ала като разгънало кърпичката, намѣрило я празна. Какво да прави сега? Тогава момичето взело едно ножче, отрѣзало малкия сипрѣстъ и отворило вратата. Като влѣзло вътре, срещнало го едно джудже, което му рекло:

— Кого търсишъ, мило дете?

— Търся моитѣ братя, седемтѣ гарвани, — отговорило момичето.

— Господа гарванитѣ не сѣ въ къщи, ала ако искашъ да почакашъ, докато се върнатъ, влѣзъ вътре.

Джуджето внесло гостбата на гарванитѣ въ седемъ златни панички и седемъ чашки и се стричето си хапнало по едно зальче отъ всѣка паничка и пийнало по една глѣтка отъ всѣка чашка; а въ последната чашка поуснало прѣстенчето, което носило.

Изведнажъ чуло шумъ и плѣсъкъ на крила, а джуджето рекло:

— Господа гарванитѣ се завръщатъ.

Дошли гарванитѣ, потърсили паничкитѣ и чашкитѣ си, за да ядатъ и пиятъ, и се развикали единъ следъ другъ:

— Кой е ялъ отъ паничката ми?

— Кой е пилъ отъ чашката ми?

— Това е сторено отъ човѣшка уста!

А когато седмиятъ изпилъ до дъното чашката си, изтъркулило се прѣстенчето. Той го загледалъ, позналъ, че това е прѣстена на тѣхнитѣ родители и рекълъ:

— Господи Боже! Ако нашето сестриче е тука, ние сме избавени!

Като чуло това момичето, което стояло задъ вратата и слушало, излѣзло и изведнажъ гарванитѣ добили пакъ човѣшки образъ. Започнали да се прегръщатъ и цѣлуватъ и радостни си трѣгнали къмъ дома си.

го Додю пакъ иде, още по-на-жаленъ.

— Е, какво? — запитаха го хората. — Даде ли ти Марко пари?

Додю поклати глава: — Нищо не даде, изпѣди ме като куче... То иматъ ли сърдце богатитѣ хора...

И Додю пакъ трѣгна навънъ, съ преведена глава.

— Чакай, Додю, — извика му нѣкой. То не може така. На, вземи отъ мене десетъ лева.

— На и отъ мене, Додю. Богъ да прости дѣда Маринъ, добъръ човѣкъ бѣше...

— Ето и отъ мене!

— И отъ мене!

— И отъ мене!

двамата отъ две страни коша, стариятъ подложи грѣбъ, насили се, извика и догдето го подкрепя, падна на рѣцетѣ ми и предаде душа... Ей го сега лежи дома мъртавъ. Пък нѣмамъ пукната пара! И клепащото не искатъ да биятъ, догдето не имъ платя, не ми върватъ поповетѣ...

И като каза това Додю отъри насълзенитѣ си очи, стана и трѣгна навънъ.

— Къде отивашъ? — запитаха го нѣколцина, нажалени отъ думитѣ му.

— Ще търся чорбаджи Марка. Ще го моля да ми даде нѣкой левъ за погребение.

И той излѣзе навънъ, безъ да погледне нѣкого.

Мина доста време, ето ти

ЩУРЕЦЪ И МРАВКА

Щурецьтъ:

Мравке, мравчице, кажи, зима пакъ ще наближи, и тогава, що да чина въ тая лошава година? Ще покрие снѣгъ полята, ще се бѣдне и гората, и тогава Дѣдо Мразъ ще похлопа и у насъ. Ще настѣпи гладория, зла и лоша нѣмотия.

Мравката:

Ехъ, щурче, свирецо драгъ, нѣмамъ страхъ отъ студъ и снѣгъ,

имамъ си добра храница, и въ кисийката парица. Цѣло лѣто се пестихъ, и отъ лакомци се крихъ.

Щурецьтъ:

Азъ пъкъ свирехъ и играхъ, затова съмъ сиромахъ.

Иорданъ Стубелъ

НАЙ-СТАРОТО ЖИВОТНО НА ЗЕМЯТА

Най-старото живо същество на земята днесъ е на около двесте години. Това е една голѣма костенурка, която живѣе въ Англия, въ парка на лордъ Ротшилдъ. Тя е грамадно животно, което тежи повече отъ двесте килограма. Нейната черупка отъ къмъ гърба е широка 1 метъръ и 85 сантиметра. Тѣй като споредъ научни наблюдения е установено, че костенуркитѣ следъ първитѣ петъ години отъ живота си порастатъ само съ около единъ сантиметъръ годишно, изчислено е, че костенурката на лордъ Ротшилдъ живѣе вече близо 200 години.

Тази костенурка е пренесена отъ островитѣ Галапагосъ, където единъ сино се въждатъ тѣзи гигантски влѣчуги.

Островитѣ Галапагосъ се намиратъ тъкмо на екватора, около хиляда километра южно отъ Панамериканския провлакъ, който свързва Северна съ Южна Америка. Тѣзи острови сѣ прочути въ историята на естествени науки. Преди сто години тѣ били посетени отъ известния английски естество-никъ и философъ Чарлзъ Дарвинъ, който намѣрилъ тамъ много материали отъ животинското и растително царство за своята теория за еволюционния произходъ на живота въ свѣта.

Освенъ гигантската костенурка на островитѣ Галапагосъ е запазено и друго едно интересно влѣчуго — морското игуано. То е грозно и страшно на видъ, но безопасно животно, което съ голѣмината си напомня за оная епоха, когато земята е била населявана отъ чудовища като динозавритѣ, плезиозавритѣ и други древни влѣчуги, които днесъ вече не съществуватъ.

ФРАНКЛИНЪ И ДЕТЕТО

Франклинъ е името на единъ много уменъ и ученъ човѣкъ, който е живѣлъ въ Америка. Той обичалъ децата и тѣ често разговаряли съ него, като го запитвали за най-различни нѣща.

Веднажъ едно малко момиченце го запитало:

— Господинъ Франклинъ, вие сте много уменъ човѣкъ. Моля ви, кажете ми, де е Богъ? Азъ не съмъ го виждала, а пъкъ тѣй много желая да го видя. Мама постоянно ми говори за него.

Франклинъ се усмихналъ. После, безъ да отговори, показалъ съ прѣстъ къмъ слънцето и казалъ:

— Погледни!

Момиченцето погледнало, но си закрило очитѣ съ рѣка.

— Не мога, — казало то. — Слънцето ме ослѣпява.

— Преди малко ти искаше да видишъ Бога, — отвърналъ

Франклинъ, — а не можешъ да гледашъ срещу слънцето, което е направено отъ него. Виждашъ ли, колко сѣ ти слаби очитѣ, мило дете, — продължилъ Франклинъ, — ние не можемъ съ очитѣ си да видимъ Бога. Той е добрината на свѣта. Колкото повече добри работи вършишъ, толкова повече се доближавашъ до него. Ако винаги правишъ така, Богъ ще бѣде въ твоето сърдце и ти ще бѣдешъ най-радостната въ свѣта. Никога мрачни мисли нѣма да те измѣжватъ. Въ сърдцето ти нѣма да има мѣсто за завистъ и жестокостъ. Душата ти ще прилича на райска градина — съ чудни, благоуханни цвѣта и съ пѣсни на птици. И така ти ще станешъ за примѣръ на всички.

Детето мълчаливо си отишло въ къщи. То разбрало де е Богъ — въ сърдцето на човѣка.

ПОКОЙНИ И ПИСАТЕЛИ

Добри Чинтуловъ

Роденъ е презъ 1822 година въ гр. Сливенъ, а е починалъ на 27 мартъ 1886 година.

Добри Чинтуловъ е въ числото на първитѣ наши поети, които сѣ работили преди освобождението. Почти всички неговии стихотворения сѣ пропити съ патриотиченъ духъ и сѣ се пѣли отъ тогавашната революционна младежъ, на която много сѣ допадали. Пъкъ и сега още се пѣятъ: „Стани, стани юнакъ балкански,“ „Вѣтъръ ечи, Балканъ стене“ и др.

Той се е училъ въ Русия, билъ е учителъ въ родния си градъ и е отъ първитѣ ратници за свободата на България. Доживѣлъ да я види освободена, той не е могълъ дълго да се радва на новия животъ, защото наскоро следъ освобождението се е поминалъ.

ПѢСНИ НА ТРУДА ОКТОМВРИЙ

Изкоси слънцето наднича надъ изоранитѣ нивы; Октомврий изъ гората тича, листа отбрулени развѣлъ.

А надъ лозята еква пѣсень, тежѣтъ налѣни гроздове. Ей, златна плодородна есенъ селянитѣ за трудъ зове:

за да събиратъ плодетѣ на своя трудъ благословенъ; и радостъ по лицата свѣти и всѣки е така блаженъ.

Деца, на работа съсъ татка засмѣни днеска да вървимъ: та после съсъ почивка сладка и ние да се наградимъ!

Свѣтлозаръ Димитровъ

СИТНИ — ДРЕБНИ

— Сийке, кажи ми шестъ животни, които живѣятъ въ Африка.

— Два лѣва и четири тигри.

— Милко, знаешъ ли защо маймуната се катери лесно по дърветата?

— Да. Защото на краката си има рѣце.

— Татко, мога ли да слушамъ, като си затворишъ очитѣ?

— По-добре ще слушашъ, като си затворишъ устата.

— Какъ може едно дете да излѣзе отъ стаята на два крака и да се върне съ шестъ?

— Като влѣзе съ единъ столъ.

— Митко, учите ли вашето бебе да приказва?

— Не, напротивъ, учимъ го да мълчи и да пази тишина.

— Какъ не те е срамъ! — викна му единъ старецъ. — Излѣга ни вчера и още се подигравашъ съ паритѣ ни!

— Я, мълчи, дѣдо Добре! — засмѣ се Додю — да не ти искамъ напалеона дето ми го обеща... че нали сами искаше, бе, хора, да ви кажа една лѣжа, безъ да мисля. Защо се сърдите сега?

— Наистина, — рече другъ — този пѣтъ Додю е правъ: ние сами се подигравахме съ човѣка и получихме си запла-тата.

Отъ този денъ никой не смѣше вече да се шегува съ Додю. Пъкъ и той самъ се от-каза отъ лошитѣ си шегѣ.

Георги Райчевъ